

BL. FRANCESCO BONIFACIO

Gospodova molitev očenaš

Po znamenju križa je prva molitev, ki jo moramo preučiti, molitev očenaš. Pozorno pogledjmo predvsem njeno dragocenost. Odličnost in dragocenost neke stvari se vidi takoj: po tem, kako je narejena, po objektu, ki ga predstavlja, po tistem, ki jo je ustvaril, in tudi po njenem namenu. Odličnost umetniške slike se prepozna po slikarju, po sceni, ki jo predstavlja in po barvah. Kar zadeva molitev očenaš, takoj vemo, da je ta molitev dovršeno narejena, saj če navedemo njenega avtorja, je to sam Jezus Kristus, ki jo je učil ob dveh priložnostih.

Po svojem odmevnem govoru na gori, ko je Jezus posredoval številne dragocene nauke, je prešel na govor o molitvi. Farizeji, pravi Jezus, opravljajo molitve stoje in glasno, v sinagogah in na križiščih. Ne posnemajte jih, kajti vaš nebeški Oče ve, kaj potrebujete, še preden ga prosite. Kar zadeva vas, boste molili takole: Oče naš, ki si v nebesih ... in tako naprej.

Drugi dan, ko je bil v pokrajini onkraj reke Jordan, je Odrešenik šel na samotni kraj, da bi tam molil. Učenci, ki so ostali sami, so ga občudovali v njegovi pokončni molitveni drži, z dvignjenimi rokami in očmi uprtimi v nebo. Ko je nehal moliti, se mu približa eden izmed učencev ter mu reče: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je Janez naučil moliti svoje učence.« Jezus jih usliši in jim reče: »Ko vi molite, recite tako: Oče naš, posvečeno bodi tvoje ime,

---

Bl. Francesco Giovanni Bonifacio (1912–1946). Rodil se je 7. septembra 1912 v Piranu. Krščen je bil 15. septembra 1912 v cerkvi sv. Jurija v Piranu. Duhovniško posvečenje je prejel 27. decembra 1936 v stolnici sv. Justa v Trstu. Iz sovražstva do vere je bil umorjen v Krašici 11. septembra 1946. Za blaženega je bil razglašen 4. novembra 2008 v Trstu. – Obširnejši življenjepis v: France M. Dolinar, Vi ste luč sveta. Sveti na Slovenskem, Družina, Ljubljana 2017, 97–110: »Kdor nima poguma umreti za svojo vero, je ni vreden«. – Razlago Gospodove molitve je iz italijanščine prevedel Igor Luzar, postulator bl. Alojzija Grozdeta.

pridi tvoje kraljestvo.« Zatorej je zgodovinsko gotovo dejstvo, da jih je Jezus osebno vsaj dvakrat učil molitve očenaš in upravičeno imamo to molitev za Božje delo. Zato jo imenujemo nedeljska ali Gospodova molitev.

Kakor bi bila to brez dvoma dragocena molitev, če bi jo sestavila Božja Mati Marija ali angeli in svetniki v nebesih, toliko bolj je očenaš gotovo dragocena molitev, ker je prvokrat privrela iz srca in iz ust samega Jezusa Kristusa. Pobožni krščanski verniki so na mestu, kjer je Jezus učil molitev očenaš, postavili kapelo. Spredaj je stebrišče, nad katerim je postavljenih 32 zidanih plošč in na katerih je zapisan očenaš v 32 jezikih. Kako veliko spoštovanje moramo imeti do te molitve in s kako zaupno vero jo moramo moliti. Z njo se v svojih prošnjah obračamo na Boga.

Glede na to, kako je ta molitev sestavljena, je molitev očenaš tudi po svojem objektu dovršena molitev. V nekaj besedah obsega vse, kar moramo upati in prositi Boga. Očenaš obsega vse, kar si kristjan želi v odnosu do Boga, kateremu izkazuje slavo: in sicer v odnosu do bližnjega in samega sebe, ko prosi za blagor na duši in telesu ter za to, da bi bil obvarovan vsega slabega v sedanjem in prihodnjem življenju. Očenaš obsega v nekaj besedah sedem prošenj, ki se jih z lahkoto naučimo, jih ponavljamo na pamet in jih pogosto molimo. Očenaš imamo tudi v svoji kratkosti za popolno molitev.

Očenaš je odlična molitev po svoji obliki in čudoviti zgradbi. Sv. Tomaž Akvinski uči: prva stvar, ki si jo brez dvoma lahko želimo in hočemo ob koncu življenja, je sam Bog. Našega cilja si želimo, ker upamo na Božjo slavo in tako molimo v očenašu: posvečeno bodi tvoje ime, ker hočemo biti deležni njegove slave, zato tudi molimo: pridi tvoje kraljestvo.

Po našem poslednjem cilju, biti v nebeški slavi, je logično, da si moramo želeli primernih sredstev, ki pa so dveh vrst.

Positivna, ki nas vodijo k spoštovanju Božjih zapovedi, zato prosimo: zgodi se tvoja volja, daj nam danes naš vsakdanji kruh. Negativna, naj odstranimo ovire, kot so greh, zato prosimo: odpusti nam naše dolge. Lahko so skušnjave: ne vpelji nas v skušnjava;

grehi tega življenja: reši nas hudega. Že bežni pregled očenaša nas navda z občudovanjem neskončne modrosti njenega avtorja. Če je očenaš tako odlična molitev, bi jo morali vsi kristjani gotovo zelo spoštovati ter jo pogosto in pobožno moliti.

Žal pa so med kristjani tudi taki, ki se zaradi lastne nemarnosti ali pa malomarnosti staršev niso naučili te molitve ali so jo pozabili. Bodo znali prepoznati dolžnost, da jo molijo in kar morajo prositi? Težko.

Zatorej se morajo kristjani najprej na pamet naučiti očenaš, če ga še ne znajo. Če ga znajo moliti, pa je potrebno videti, ali ga molijo tako, kot ga uči katekizem. Končno pa ga molimó zbrano in pobožno, če hočemo, da bo naša molitev postala vseč Božjemu Srcu in jo bo uslišal.

Absalom je zaradi velikega greha padel v nemilost svojega očeta Davida, ki ga je obsodil na bivanje daleč, v tuji deželi. Absalomov tesni prijatelj Joab je razmišljal, kako pomiriti Davida, da bi ta Absaloma poklical nazaj iz izgnanstva. H kralju je poslal neko ženo z imenom Tekna, da bi izprosila milost Absalomu. Zato jo je natančno naučil besed, ki jih je morala povedati. Ko je žena končno vse to povedala Davidu, jo je vprašal: »Ali ti ni v tej zadevi morda pomagal Joab?« »Joab mi je pomagal mu je odgovorila žena. Tvoj služabnik me ni samo poslal, temveč mi je celo natančno povedal besede, ki sem jih morala povedati.« David je pripomnil: »Sedaj sem pomirjen in bom naredil vse, kar si prosila.«

Koliko bolj bo Bog uslišal naše molitve, kadar ga bomo prosili v molitvi očenaša, se pravi, z istimi besedami njegovega ljubljene Sina. Zato naj bo našemu srcu ljuba Gospodova molitev. (16. maj 1942).

Oče naš nebeški

Pravijo, da je v Pekingu na Kitajskem zvon, ki tehta 45 ton. Zvon je od zunaj in znotraj ves prekrit z lističi in na vsakem lističu je molitev. Pekinžani verujejo, da kadar udarijo po zvonu, njegov

zvok odnese božanstvu molitev, ki je natisnjena na listku. Kadar želijo moliti, plačajo s kovancem, zvon zazvoni in molitev je opravljena. Kako velika nevednost!

Nasprotno pa obstaja pravi zvon molitve, ki se imenuje očenaš. Kajti kot smo lahko videli, očenaš vsebuje vse, kar si želimo in upamo od Boga. Da se o tej resnici lahko prepričamo, bomo nocoj pričeli s študijem posameznih delov očenaša.

Očenaš je sestavljen iz uvoda, sedmih prošenj, od katerih se tri nanašajo na Boga, štiri pa se nanašajo na nas in zaključek. Uvod so besede: Oče naš, ki si v nebesih. To je neke vrste uvodni pozdrav, ki nas ga je naučil Jezus, kako naj se obračamo k Bogu v svojih prošnjah. Verski nauk nas opominja, kako zelo pomemben je ta uvod, kajti vsebuje velike skrivnosti in nas spodbuja, da se z največjim zaupanjem obračamo na Boga kot na Očeta.

Kakšen pomen imajo te besede? Jezus nas je učil klicati Boga z imenom Oče zaradi odnosa, ki ga ima Bog z nami. Bog je naš Oče v redu narave, kajti ustvaril nas je po svoji podobi in nam pri tem podaril razum, spomin ter voljo. Pa tudi zato, da nas Božja previdnost ohranja in vodi.

Bog je naš Oče tudi v redu milosti, kajti pred vsemi drugimi nas je odrešil in odkupil sužnosti greha s krvjo edinorojenega Sina Jezusa Kristusa. Z naklonjenostjo nas je po svetem krstu posinovil kot svoje otroke in nas napravil za dediče ter sodediče svojega Sina Jezusa Kristusa. Veliko ljubezen nam je skazal nebeški Oče z željo, ne samo, da bi se imenovali njegovi otroci, ampak da v resnici taki tudi smo. Kot Božji otroci moramo sedaj spoštovati, ljubiti in ubogati Boga, našega nebeškega Očeta.

Jezus nas je potem naučil, da ne rečemo Oče moj, ampak Oče naš. Kajti glede na to, da smo vsi sinovi istega nebeškega Očeta, se moramo medsebojno ljubiti kot bratje, živeti kot bratje v miru in slogi ter moliti drug za drugega. Če molimo drug za drugega, postanejo naše molitve bolj učinkovite, kakor uči sv. Ambrož. Če vedno molite samo zase, potem molite samo zase, če pa molite za vse, bodo tudi drugi molili za vas, ker ste vsi vključeni v molitev.

Končno, zakaj nas je Jezus naučil moliti Oče naš, ki si v nebesih? Nebesa so kraj, ki na poseben način odsevajo njegovo veličastvo in slavo. V očenašu se naučimo povzdigovati svoje misli daleč nad vse ustvarjene stvari. In sicer zato, da bi hrepeneli po nebeških stvareh, kakor nas vabi apostol: iščite tisto, kar je zgoraj, ne to, kar je na zemlji. In končno se spomnimo, da smo tukaj na zemlji samo romarji in da je naša domovina v nebesih, kjer so že angeli in svetniki, ki hvalijo Boga.

Potem, ko smo se v prvi prošnji obrnili na našega Očeta, ki je v nebesih, nas Jezus uči, kako naj se v sedmih prošnjah, od katerih je prva posvečeno bodi tvoje ime, obrnemo k Očetu. Te besede imajo bolj kot kakšna molitev značaj želje, hotenja. Pri tem moramo poudariti, da se Božje ime nanaša na osebo, na Božjo popolnost. Ko prosimo Očeta, naj bo posvečeno njegovo ime, si želimo, da bi mu vse njegovo stvarstvo izkazovalo slavo, ki mu pripada. To pomeni, da bi ga vsi ljudje spoznavali, častili, slavili, poveličevali, ljubili in mu služili na zemlji, kakor ga spoznavajo, blagoslavlajo, častijo ter mu služijo angeli in svetniki v nebesih.

Kako naj v dejanju posvečujemo Božje ime? Najprej navedimo negativni vidik: tako, da se vzdržimo vseh tistih dejanj, s katerimi žalimo Boga in se oddaljujemo od njega, še posebej preklinjanja, ki naravnost nasprotuje časti, katero smo mu dolžni izkazovati. Potem pa pozitivni vidik: najprej, da mi sami poveljučujemo in hvalimo Božje ime ter da si prizadevamo, da bi tudi ostali ljudje posvečevali Božje ime.

V molitvi očenaš ne pravimo, da bi samo mi posvečevali njegovo ime, temveč da bi tudi ostali posvečevali njegovo ime. Sicer pa se sin, ki ljubi svojega očeta, ne zadovolji samo s tem, da ga spoštuje, temveč si želi, da bi ga spoštovali tudi drugi. Poznamo tri skupine ljudi, ki ne posvečujejo Božjega imena, kakor bi bilo treba: 1. Ne-verniki oziroma tisti, ki ne poznajo še dovolj naše vere in častijo lažna božanstva. 2. Božjega imena ne posvečujejo, kakor bi morali, heretiki. To naj bi bili tisti, ki so sicer prejeli krst, vendar ne verujejo v verske resnice, ki jih uči katoliška Cerkev, zato ne pripadajo njenemu občestvu. Zanje prosimo, da bi se vrnili v pravo Cerkev, da

bi tako bila zopet ena čreda pod vodstvom Pastirja. 3. Tudi grešni kristjani, ki so se prepustili grehu in slabim razvadam, ne posvečujejo Božjega imena, kakor bi ga morali, in s tem onečaščajo vero, ki jo izpovedujejo. To so bogokletniki in skrunilci Gospodovega dne. Z besedami »posvečeno bodi tvoje ime« molimo zanje, da bi jih moč milosti nagnila, da bi šli sami vase in se spreobrnili.

Da pa bi bila naša molitev še bolj rodovitna, je nujna uskladitev naših besed in dejanj. Vedno moramo dajati dober zgled, da ne bi prišlo do pohujšanja, pri tem pa opominjati in popravljati tiste, ki s slabimi zgledi ne posvečujejo Božjega imena.

Nekega dne je sv. Frančišek Asiški s seboj vzel enega izmed svojih sobratov in mu rekel: pojdiva pridigat. Potem ko sta obhodila mesto, sta se vrnila nazaj v samostan. Začuden sobrat kasneje vpraša sv. Frančiška: »Oče Frančišek, in pridiga, kdaj jo bova imela? ... »Sva jo že imela,« mu odvrne sv. Frančišek, »z najino osebno držo, ko sva hodila skozi mesto!«

Posvečujmo Gospodovo ime tudi s pridigo našega osebnega zgleda in življenja. (18. maj 1942)

Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja.

Potem, ko smo v prvi prošnji molili za Božjo slavo, v drugi prošnji prosimo, da bi bili deležni Božje slave: pridi k nam tvoje kraljestvo. Sveta zgodovina nas uči, da lahko Božje kraljestvo razumemo na tri načine: kot kraljestvo narave, milosti in slave.

Jasno je, da z molitvijo očenaša ne prosimo Boga, da bi imeli delež Božjega kraljestva po naravi, kot pripada njemu kot Stvarniku in gospodarju vsega. Poleg Božjega kraljestva po naravi ima Bog tudi pravico do kraljestva milosti. Najprej v nas samih, kajti Božje kraljestvo v nas je kraljestvo resnice, miru in veselja v Svetem Duhu. Za to Božje kraljestvo v nas prosimo Boga v drugi prošnji: Pridi k nam tvoje kraljestvo. Prosimo ga, da bi kot kralj kraljeval v naših dušah in srcih z Božjo milostjo. Kraljij nad našim razumom z vero, nad našo voljo z upanjem. Ljubezen naj vlada nad našimi

čustvi, da ne bi storili, želeli ali mislili karkoli, kar ne bi ugajalo Bogu ali Božjim zakonom.

Toda temu kraljestvu se zoperstavlja kraljestvo hudiča in greha, ki mora biti uničeno v srcu vseh kristjanov. Vendar ne zadostuje, da je kraljestvo milosti samo v naših srcih. Po sveti katoliški Cerkvi, katero je ustanovil Jezus Kristus kot kraljestvo, se mora razširiti po vsem svetu. Z besedami: pridi k nam tvoje kraljestvo prosimo, da bi se Cerkev vedno bolj širila po vsem svetu v odrešenje ljudi. Tudi ga prosimo, da bi postali zvesti služabniki Cerkve. Prosimo ga tudi za tiste, ki so oddaljeni od Njega, in za nezveste vernike ter razkolnike, da bi se vrnili v materinsko okrilje Cerkve.

Božje kraljestvo prepoznavamo tudi kot kraljestvo milosti, to so nebesa. Jezus je rekel, da se bo kraljestvo v vsem sijaju razodelo iz obličja v obličje kot nagrada svojim vernim ter se bo uživalo v vsej polnosti, še posebej ob vesoljni sodbi. To kraljestvo slave, podobno čisti duši, se bo začelo takoj po smrti, kakor tudi duša in telo po vesoljni sodbi. V drugi prošnji očenaša prav tako molimo za kraljestvo slave in pri tem izražamo vse svoje želje, da bi dosegli nebesa, kjer bomo z Bogom kraljevali v polnosti slave in večne sreče.

Ko pravimo: pridi tvoje kraljestvo, smo tudi poučeni, da smo tukaj na zemlji samo začasno in da smo poklicani v nebesa. Zato si moramo stalno prizadevati priti v nebesa. Da bi to svojo željo uresničili skupaj z besedami, jim moramo pridružiti svoje misli, čustva in dejanja ter pri tem živeti tako, da nismo navezani na dobrine tega sveta, in vdano sprejemati križe, ki nam jih Gospod pošilja. Žal pa mnogi kristjani sicer molijo za prihod Božjega kraljestva, s svojimi deli pa so v nasprotju z njim in s tem postavljajo ovire Božji milosti in jo omalovažujejo. Ne bodimo jim podobni, ampak vedno iščimo Božje kraljestvo. Tako bomo srečni na veke. V prvih dveh prošnjah očenaša prosimo Boga, da dosežemo svoj zadnji cilj; da pa bi ga dosegli, so potrebna sredstva: pozitivna in negativna.

Za pozitivna sredstva prosimo z dvema prošnjama: zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji, ter daj nam danes naš vsakdanji kruh. Poglejmo si prvo: zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Kaj želimo in prosimo Boga s temi besedami? Predvsem moramo poudariti, da Božjo voljo po logiki našega človeškega mišljenja ločimo na soglasnost z Božjo voljo in razodeto Božjo voljo. Soglasnost z Božjo voljo pomeni voljo v pravem pomenu, to je notranje hotenje Boga. Razodeta Božja volja je zunanje znamenje Božje volje. To je tista volja, ki nam jo Bog razodeva po zapovedih, nasvetih, navdihih: torej po Božjih zapovedih, evangeliju, Cerkvi in po predstojnikih! Ta volja nam nakazuje, kaj želi Bog od nas.

Ko rečemo Bogu, naj se zgodi njegova volja, ga prosimo, naj se zgodi, kakor on želi, da vdano sprejmemo njegovo voljo in da voljo, ki nam jo nakazuje, sprejmemo v pokorščini. Prosimo ga, naj se nam zgodi njegova volja kot znamenje. Zatorej ga v molitvi prosimo, naj nam podeli milost, da bomo spoštovali njegove zapovedi, da bomo sledili učenju Cerkve, zvesto izvrševali svoje stanovske dolžnosti in voljno sprejemali njegove nasvete in navdihe. Ko se molitvi pridruži tudi naše sodelovanje, se tako učimo izvrševati Božjo voljo, in to takoj, popolnoma, stalno in z veliko željo, podobno kakor angeli in svetniki v nebesih, kakor tudi molimo: kakor v nebesih tako na zemlji. Poleg pokorščine pa je tudi skladnost, vdanost ter soglasnost z Božjo voljo.

Bog ima vso pravico, da nam ljudem in vsem stvarjem določi v vseh pogledih, kar sam želi. Da pa bi mi to pravico, ki gre Bogu, prepoznali, ga prosimo, naj se zgodi njegova volja. Zato ga prosimo za milost, da bi znali živeti v kakršnemkoli položaju in stanju, kakor on sam želi. Pa naj si nas želi bogate ali revne, zdrave ali bolne, srečne ali nesrečne. Prosimó ga za milost, da bi znali svojo voljo uskladiti z Božjo voljo. To pomeni ne hoteti nič drugega kar On sam želi, bodisi da pridejo nad nas njegove nadloge takoj, bodisi kot posledica hudobije ljudi.

Toda kako naj uskladimo svojo voljo, da se bo podredila Božji volji v preizkušnjah? Tako, da se vzdržimo ugovarjanju zoper Božjo previdnost, kajti Bog vse ureja v naš blagor. In vendar, kolikokrat slišimo godrnjati čez Boga. Kakšno preklinjanje lahko slišimo zoper Boga, še posebej, ko nas doletijo kakšne nesreče. Ko iz Božjih rok sprejemamo kazni in nadloge, ki nam jih pošilja in so v popolnem

soglasju z Božjo voljo, posnemajmo našega Odrešenika Jezusa Kristusa, ki pravi sam zase: ne iščem svoje volje, ampak voljo mojega Očeta, ki me je poslal. Tudi tako, da posnemamo svetnike in zveste množice našega Odrešenika. In nasprotno, ko svojo voljo usklajujemo z Božjo voljo, skrbimo za svoje interese, da bi vse, kar prenašamo z vdanostjo na tem svetu, imelo nekoč veliko zasluženje v nebesih.

Pater Baldassar Alvarez je to resnico lepo ponazoril s priliko: neki človek je imel v lasti majhen košček zemlje, nasajenega s trtami, ki so obetale obilen pridelek. Nekega dne, ko je bil v vinogradu in je opazoval številne grozde, ki so se kakor rubini lesketali na soncu, je nebo v trenutku potemnelo, pričelo se je bliskati in grmeti, razdivjala se je nevihta in v nekaj minutah je bil ves pridelek uničen.

Lahko si predstavljajte bolečino in obup tega ubogega človeka! Ko pa je nevihta minila, je opazil neko čudno stvar: delci toče se niso stopili. Ko jih je nekaj pobral, da bi si jih podrobneje ogledal, je opazil, da so dragoceni kamni. Žalost zaradi nevihte se je hitro spremenila v največje veselje nad nabranimi dragocenimi kamni. Podobno bi moralo biti tudi veselje kristjana, ko v raznih preizkušnjah življenja vdano sprejme Božjo voljo za svojo in pri tem z vso vero izreče besede: zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. (19. maj 1942).

Daj nam danes ... Odpusti nam naše dolge...

Potem, ko smo razložili prve prošnje očenaša, ki se nanašajo na Boga, preidimo sedaj na preučevanje tistih, ki zadevajo nas same in v četrti prošnji očenaša recimo: daj nam naš vsakdanji kruh. Da bi laže razumeli smisel te prošnje, se moramo spomniti, da smo ljudje ustvarjeni iz duše in telesa. Naše življenje je grajeno na dveh ravneh: duhovnem in telesnem, zato je tudi potrebujemo dvojno hrano. Duhovno hrano potrebujemo za življenje duše in telesno hrano za telesno življenje.

Z besedami: daj nam danes naš vsakdanji kruh prosimo za hrano, ki je potrebna za telo in dušo. Za telo prosimo kruha. S

to besedo ne razumemo samo pravega in naravnega kruha, ki ga pripravljajo peki, temveč tudi vse tisto, kar je potrebno za naše zemeljsko življenje: hrana, obleka, stanovanje.

Medtem ko ta prošnja ne izključuje našega sodelovanja, ker si pač moramo vsi, v potu svojega obraza zaslužiti nebesa, nas tudi uči, da moramo biti zmerni v svojih željah in se zadovoljiti že s tistimi nujnimi dobrinami, ki zadostujejo za življenje.

Nadalje prosimo vsakdanjega kruha zato, da si ne bi želeli stvari drugih ljudi. Tudi si ne želimo pridobiti kruha na krivičen, temveč na pošten način z delom. Naš kruh je samo kruh, do katerega pridemo na pošten oziroma pravičen način.

Naš nebeški Gospod poleg tega želi, da prosimo za naš vsakdanji kruh vsak dan ter da pri tem ne bi bili preveč zaskrbljeni za prihodnost, kot je rekel apostolom: *nolite solliciti*, ne skrbite toliko za jutri. Jezus s tem ne namerava grajati upravičene skrbi za jutri. To je skrbi, ki še posebej dolžno zadeva družinske poglavarje.

Še vedno rečemo, daj nam oziroma naj nam dá. Kajti vse tisto, kar že imamo, nam je podaril Bog, in vsi naši naporji nam brez Božjega blagoslova ne bi nič koristili. Tudi zaradi tega ne smemo misliti samo nase, ampak tudi na svoje bližnje.

Končno pravimo: daj nam danes tudi zato, ker smo vsi brez izjeme, bogati in revni, dolžni moliti in ker vsak dan potrebujemo Božjo pomoč. Žal pa mnogi mesece in leta ne zadostijo tej dolžnosti. Kakor prosimo za telo materialnega kruha, tako prosimo za dušo duhovnega kruha, razuma in duše. Za razum prosimo kruha Božje besede, ki nam je dan neposredno po dobrih navdihih ali posredno z branjem dobrih knjig in poslušanjem pridig.

Nihče naj ne podcenjuje pomembnosti Božje besede. Zato-rej pravi sv. Avguštin, da mora tisti, ki nosi sveto obhajilo, z vso skrbnostjo paziti, da mu ne pade na tla. S prav tako skrbnostjo mora prisluhnuti Božji besedi, da mu ne bi padla iz srca. Ljubimo in uresničujmo Božjo besedo.

Za dušo potem tudi prosimo kruha življenja, ki je milost, še posebej svete evharistije, ki je bila postavljena kot hrana za naše duše. In spomnite se, da duše še posebno potrebujejo ta kruh. Zato

v četrti prošnji z besedami: daj nam danes naš vsakdanji kruh prosimo Gospoda, naj vlije v naše duše živo željo, da prejemamo Jezusa Kristusa v evharistiji in da bi ga mogli prejemati vsak dan. Koliko se jih pa resnično prizadeva, da bi prejemali Božji kruh? Na take kristjane meri sv. Ambrož, ko pravi: če ga imenujemo vsakdanji kruh, zakaj ga pa potem prejemaš samo enkrat na leto? Prejemaj vsakodnevno tisto, kar ti koristi vsak dan: živi tako dostojno in primerno, da ga boš vreden prejeti vsak dan.

Poleg pozitivnih sredstev so za doseganje našega cilja potrebna tudi negativna. Torej opustiti moramo vse, kar nasprotuje našemu poslednjemu cilju. Prva ovira je greh. Zato v peti prošnji prosimo: odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

Da bi bolj natančno določili smisel pete prošnje, je nujno treba videti, na kaj meri z besedo dolgovi: to so lahko denarni in moralni dolgovi. Pri tem mislimo na moralne dolge, ki so grehi. Že sv. Luka pravi v evangeliju: odpusti nam naše dolge. Vemo, da iz žalitve, ki jo z nepokorščino Božjim zakonom povzročimo Bogu, izhaja obveznost zadostitve za greh in plačilo časne ter večne kazni, ki je ustrezna teži greha. Čeprav še vedno žalimo Boga, ne opuščajmo dolžnosti delati dobra dela in poravnajmo dolge, ki jih imamo z Bogom.

Vendar zakaj pravimo, da so grehi naši? Ker smo mi njihovi storilci in jih moramo kot take prepoznati, da bi nam bili odpuščeni. Moliti moramo tudi za bližnje in si prizadevati, da bi tudi oni dosegli odpuščanje grehov. Vsi smo namreč obremenjeni z grehi, ki žalijo Boga. Vera nas uči, da se brez posebne Božje naklonjenosti nihče ne more izogniti temu, da greši, tudi s smrtnimi grehi in to vse življenje. Apostol sv. Jakob pravi: *in multis offendimus omnes*, vsi žalimo Boga v številnih stvareh. Resnično, koliko grehov nas teži v našem življenju, na vseh koncih, v vsakem življenjskem obdobju, v mislih, besedah in dejanju in zoper vse postave: grehi, dolgovi z Božjo pravičnostjo. In če smo vsi dolžniki za grehe zoper Boga, potem ne more nihče sam povrniti teh dolgov, ker so žalitev Boga – neskončnega bitja. Zaradi tega moramo prositi Boga odpuščanja grehov.

Bog usliši našo prošnjo, če je združena z resnično bolečino nad storjenimi grehi in če iz srca odpustimo svojim dolžnikom, kakor tudi pravimo v molitvi: kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

Z naslednjimi besedami recimo takolé: Gospod, odpusti nam naše grehe, če mi bližnjim odpuščamo žalitve, s katerimi so nas prizadeli: ne odpusti nam jih, če jih mi ne odpuščamo. Pri tem pazimo, da nikoli ne zavrremo odpuščanja tistemu, ki nas je užalil. Niti ne čakajmo, da bo tisti, ki nas je užalil, prišel prositi odpuščanja, temveč mu mi že vnaprej odpustimo.

Kdor se torej ne odloči, da bo odpustil žalitev, ki ga je prizadela, naj ne upa, da bo dosegel odpuščanje svojih grehov, pa čeprav bi naredil vsa možna dobra dela. Tak človek bi moral med molitvijo očenaša preskočiti besede: odpusti nam naše grehe, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom. Kajti kakor on ne odpušča, s tem pravzaprav pravi Bogu: ne odpusti mi moje grehe, kakor jih jaz ne odpuščam svojim dolžnikom. V želji, da se to ne bi zgodilo nikomur, prisluhnimo temu dejstvu.

Sveti Janez, imenovan tudi delivec miloščine, škof v Aleksandriji, je zvedel, da neki meščan nosi v svojem srcu veliko sovraštvo do svojega prijatelja. Da bi mu pomagal doseči odpuščanje, ga je nekega dne povabil na kosilo. Sv. Janez pa je moral pred kosilom še darovati sveto mašo. Odpravil se je maševati, pri maši pa je bil tudi prej omenjeni meščan. V tistem času so očenaš med mašo skupaj molili duhovnik in verniki. Ko je med molitvijo očenaša meščan spremljal sv. Janeza, je pri besedah: odpusti nam naše dolge sv. Janez utihnil, meščan pa je molitev nadaljeval sam z besedami: kako tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Tedaj mu škof reče: pomislite na tisto, kar ste izgovorili, in sedaj to uresničite. Ganjen nad temi besedami je po maši prosil sv. Janeza, naj gre do tega prijatelja in mu pove, da mu je odpustil.

Ne nosimó nikoli v svojem srcu sovraštva do bližnjih, če si želimo zaslužiti tisto, kar molimo v peti prošnji očenaša. (20. maj 1942).

Ne vpelji nas v skušnjavo. Reši nas hudega. Amen.

Potem, ko smo v molitvi prosili, naj bomo rešeni vsega hudega, ki ga je povzročil greh, je potrebno misliti tudi na prihodnost in poskrbeti, da odvrnemo nevarnost, da bi zopet padli v greh. To se zgodi predvsem zaradi skušnjav, zato se v šesti prošnji oborožimo zoper skušnjave z besedami: in ne vpelji nas v skušnjavo.

Da bi dobro razumeli to prošnjo, je koristno vedeti, da ima v Svetem pismu beseda skušnjava dva pomena. Včasih ta beseda pomeni preizkušnjo, ko želi Bog preizkusiti našo voljo, kakor je bilo pri Abrahamu, ko mu je Bog ukazal, naj žrtvuje svojega sina Izaka. Podobno naredi Bog, ko nam pošilja križe in bolezni. Jasno, da je take vrste skušnjava pozitivna, ker nam na ta način služi za večno življenje. Včasih pa je celo nasprotno, da skušnjava pomeni vabilo, neke vrste spodbudo, da se vdamo grehu. Taka vrsta skušnjave pa ne prihaja od Boga, vendar jo Bog dopusti za naše dobro.

Skušnjava, da bi grešili, pa lahko izvira iz različnih stvari. Izvor je v nas: poželjivost, to so slaba nagnjenja, ki jih skušamo, so posledica greha ter se imenujejo strasti. Včasih poželjivost sproža v nas nečisti ogenj, ki našo dušo napolni z jezo, domišljavostjo in napuhom.

Zunaj nas: skušnjavo pa lahko povzroči zunanji svet, ki išče, da bi delali slabo na tri načine: s svojimi slabimi načeli, zgledi in pretkanim laskanjem. Skušnjavo lahko sproži hudič. Sv. Peter nam ga predstavi kakor besnega leva, ki išče, koga bi požrl. Vemo, da na naš padec ne preži samo en hudobec, temveč cela legija. Zaradi tega je človekovo življenje stalna skušnjava. Jezus želi, da v molitvi očenaša prosimo nebeškega Očeta: in ne vpelji nas v skušnjavo. S temi nekaj besedami nas ni naučil, da bi bili stalno obvarovani pred skušnjavami, temveč samo, da nas Bog ne bi zapustil v skušnjavah ter da ne bi padli pod težo tega bremena.

V molitvi ga torej prosimo, ali da prepreči skušnjave ali nam da moči, da bomo vztrajali in iz skušnjave izšli kot zmagovalci. Vendar zakaj Bog dovoli, da smo skušani? Zaradi našega dobrega. Pa tudi zato, da bi preizkusil naše kreposti, ki jih sam že dobro

pozna. Obenem pa želi, da bi jih spoznali tudi ostali ljudje. Želi nam dati tudi priložnost, da bi si z zaslugami pridobimo nebesa. Namreč, kakor je podleči skušnjavi greh, tako je upirati se skušnjavi zasluga, ki bo bogato poplačana. Bog želi, da smo ponižni, kajti v skušnjavah bomo spoznali, koliko lahko sami storimo v boju s hudičem. Bog tudi želi, da je v nas duh molitve, kajti v skušnjavah čutimo, kako potrebujemo molitev, da se lahko zatekamo k njemu. Bog želi, da se navadimo biti previdni in da tisti, ki se čutijo šibke, ne tvegajo nevarnih korakov, ki bi jih izpostavljali nevarnostim. In končno, včasih je skušnjava učinek in kazen za grehe, storjene v preteklosti. Je pokora, ki ni lahka, za grehe iz preteklosti.

Skušnjave torej niso zlo. Tudi Jezus je dopustil hudiču, da ga je skušal. Jezus dopušča, da so tudi pobožne, čiste in krepostne duše preizkušane v skušnjavah, in to je v njihovo korist. Če smo skušani, je to tudi znamenje Božje naklonjenosti do nas, ker nam Bog tako daje priložnost, da pokažemo svojo ljubezen do njega. In kako se moramo vesti, da bi iz skušnjav izšli kot zmagovalci? Jezus je rekel: čujte in molite.

Pred skušnjavami naj bo torej budnost: ne iščimo jih sami ter jim ne dajmo priložnosti, pri tem pa ljubosumno varujmo svoje zunanje čute. V skušnjavah naj bo na delu urnost in čim prej jim ubežimo, brez velikih razprav. Na mestu je torej molitev, tudi glasno ponavljanje, in sicer tako, da izgovarjamo besede: ne vpelji nas v skušnjava. Pri vsem tem tudi pogosto premišljujmo o poslednjih rečeh: o smrti, sodbi, peklu in nebesih. Za dosego večne blaženosti je poleg greha in skušnjav lahko ovira tudi zlo, ki se pojavlja v življenju. Zatorej v sedmi prošnji očenaša prosimo: reši nas hudega.

Da bi bolje razumeli to molitveno prošnjo, naj spomnimo, da je predvsem razlaga šeste prošnje, ki pravi: o Bog, ne prosimo te, da bi nas popolnoma obvaroval vseh skušnjav, ampak te prosimo, da bi nas obvaroval vsega hudega. Tako razlikujemo dve vrsti zla: zlo, ki ga prinaša krivda, in zlo, ki ga prinaša kazen. Prvo je povezano z grehom, drugo pa je posledica kazni za greh. Zlo, ki je povezano s kaznijo, se loči na: duhovno zlo, ki obtežuje dušo: nevednost, zloba, nadloge in poželjivost. Telesne neprijetnosti, ki

prizadenejo naše telo, pa so: mraz, vročina, lakota itd. Neugodnosti, ki nas doletijo v nekem časovnem obdobju, pa so: nesreče, ki nas doletijo na splošno ali pa posebej in nam povzročajo skrbi: npr. vojne, potresi, obrekovanje, izguba dragih.

V sedmi prošnji očenaša prosimo nebeškega Očeta za svoje sedanje življenje, da nas obvaruje vsega hudega, kot je smrtni greh, in vsega zla v duhovnem življenju. Tudi tako, da nam pomaga premagati razumsko nevednost, zlobno voljo, naravno šibkost in poželjivost.

Za našo dušo je sicer koristno, da prosimo Boga, da nas obvaruje tudi telesnih in duhovnih tegob. Ne moremo si pa domišljati, da bomo obvarovani vseh telesnih in zemeljskih težav. Kajti mogoče je, da Bog dopušča zlo v dobro naše duše, da bi tako znali popraviti svoje zmote, da bi se vadili v krščanskih krepostih, pa tudi zato, da nam ponudi priložnost, da si pridobimo mnoge zasluge za nebesa. Sv. Terezija je Bogu pogosto rekla: daj mi trpeti ali umreti. Sv. Marija Magdalena Pazzi pa je govorila: trpeti in ne umreti.

O, kako daleč smo mi, da bi lahko podobno vzkliknili. Pogosto lahko slišimo: uživati in potem umreti nenadoma, brez trpljenja. Z besedami sedme prošnje očenaša prosimo Boga, naj nas v prihodnjem in večnem življenju reši večnega pogubljenja ter peklenskih muk v vicah. Kakor veroizpoved, se tudi očenaš zaključí s hebrejsko besedo: amen. Tako bodi!

Besedi »tako bodi« pomenita željo. Ko tako prosim Gospoda in upam, to ne pomeni nič drugega kakor to, da je to izraz naših želja in upov, za katere želimo, da bi bili uslišani. Očenaš je torej molitev, ki v kratki obliki vsebuje vse, kar moramo prositi in upati od Boga. In kako naj uporabljamo to molitev? Dobro jo moramo znati v latinskem in italijanskem /slovenskem/ jeziku ter jo pogosto moliti. Posamezne dele očenaša lahko uporabimo v posebnih okoliščinah. Kadar slišimo nekoga preklinjati, recimo: posvečeno bodi tvoje ime. Če zbolíš, reci: naj se zgodi tvoja volja. Če pademo pod težo greha, recimo: odpusti nam naše dolge; če smo v skušnjavah: ne vpelji nas v skušnjavo. Zapomnite si: kdor pobožno moli očenaš, bo imel v rokah ključ, ki mu bo odprl nebesa. (21. maj 1942).